

THE EARTH CHARTER

INLEDNING

Vi befinner oss i ett kritiskt skede i Jordens historia; i en tid då mänskligheten måste välja sin framtid. I en sårbar värld där vi blir allt mer ömsesidigt beroende bär framtiden både på stora risker och stora löften. För att fortsätta framåt måste vi inse att Jordens mångfald av kulturer och livsformer utgör en världsomspännande gemenskap med ett gemensamt öde. Vi måste förenas och inrikta oss på att utveckla ett hållbart globalt samhälle grundat på respekt för naturen, mänskliga rättigheter, ekonomisk rättvisa och en fredlig kultur. För att uppnå detta mål är det nödvändigt att vi - människorna på Jorden - uttalar vårt ansvar gentemot varandra, mot allt liv på jorden och mot kommande generationer.

Jorden, vårt hem

Mänskligheten ingår i ett föränderligt universum. Jorden, vårt hem, har en unik sammansättning av livsformer. Naturens krafter gör vår tillvaro till ett krävande och riskfyllt äventyr, men Jorden har de nödvändiga förutsättningarna för livets utveckling. Livsformernas återhämtningsförmåga och mänsklighetens välbefinnande är beroende av bevarandet av en frisk biosfär med alla sina ekologiska system, en rik variation av växter och djur, bördiga jordar, rent vatten och ren luft. Den globala miljön och dess ändliga resurser är en gemensam angelägenhet för alla människor. Att värna Jordens livskraft, mångfald och skönhet är ett ansvarsfullt uppdrag.

Det globala tillståndet

För närvarande orsakar de dominerande produktions- och konsumtionsmönstren miljöförstörelse, de tömmer naturresurser och massutrotar arter. Lokala samhällen försvagas. Resultaten av mänsklighetens framsteg fördelas inte rättvist och klyftorna mellan rika och fattiga vidgas. Orättvisor, fattigdom och likgiltighet präglar stora delar av vår planet. Detta kan leda till konflikter och våld som orsakar stort lidande. En alarmerande befolkningstillväxt har överbelastat ekologiska och sociala system. Grundvalarna för en global trygghet är hotade. Denna utveckling är farlig, men inte oundviklig.

Utmaningarna inför framtiden

Valet är vårt: att skapa ett globalt samarbete för att ta hand om Jorden och om varandra – eller att riskera att förstöra för oss själva och den biologiska mångfalden. Radikala förändringar av våra värderingar, institutioner och levnadssätt är nödvändiga. När våra mest grundläggande behov är tillfredsställda måste vi inse att mänsklig utveckling i första hand betyder att vara mer, inte att ha mer. Vi har tillräcklig kunskap och teknologi för att sörja för alla människors grundläggande behov och samtidigt minska vår påverkan på miljön. Framväxandet av ett globalt civilsamhälle skapar nya möjligheter att bygga en demokratisk och människovänlig värld. Våra miljöbetingade, ekonomiska, politiska, sociala och själsliga utmaningar är sammanlänkade och tillsammans kan vi skapa helhetslösningar för allas bästa.

Universellt ansvarstagande

För att förverkliga dessa visioner måste vi bestämma oss för att ta ett universellt ansvar och identifiera oss med hela världssamhället lika väl som med våra lokala samhällen. Vi är alla medborgare i olika nationer och i en värld där det lokala och det globala är sammanlänkade. Var och en delar ansvaret för det nuvarande och framtida välbefinnandet hos mänskligheten och allt liv på jorden. Andan av mänsklig solidaritet och släktskap med allt levande stärks, när vi lever med respekt för allt liv, i tacksamhet över att finnas till, och med en ödmjukhet inför människans plats i naturen.

Det är bråttom att förse det framväxande världssamhället med en gemensam vision kring grundläggande etiska värderingar. Därför - och i tro på framtiden - hävdar vi följande ömsesidigt beroende principer för ett hållbart sätt att leva: som en gemensam plattform och som vägledning för enskilda människor, organisationer, företag, regeringar och internationella institutioner.

PRINCIPER

I. RESPEKTERA OCH VÄRNA LIVETS MÅNGFALD

1. Respektera jorden och livet i all dess mångfald.

- a. Vara medvetna om att allt liv är sammanlänkat och att varje form av liv har ett eget värde, oavsett hur det värderas av människor.
- b. Visa tro på den inneboende värdigheten hos alla människor och på de intellektuella, konstnärliga, etiska och andliga möjligheterna hos människan.

2. Värna livet med förståelse, medkänsla och kärlek.

- a. Acceptera att med rätten att äga, förvalta och bruka naturens resurser följer skyldigheten att förhindra miljöförstöring och att skydda människors rättigheter.
- b. Inse att med ökad frihet, kunskap och makt följer ett ökat ansvar att främja det gemensamma bästa.

3. Bygga upp rättvisa, hållbara och fredliga demokratiska samhällen, där alla kan delta i beslutsprocesserna.

- a. Säkerställa att samhällen på alla nivåer garanterar mänskliga rättigheter och grundläggande frihet samt ger var och en en möjlighet att utveckla sin fulla förmåga.
- b. Verka för social och ekonomisk rättvisa, som gör det möjligt för alla att uppnå en säker och meningsfull tillvaro och ett ekologiskt hållbart levnadssätt.

4. Säkra jordens rikedomar och skönhet för nutida och kommande generationer.

- a. Inse att varje generations handlingsfrihet bestäms av kommande generationers behov.
- b. Till kommande generationer överföra de värden, traditioner och institutioner som stödjer den långsiktiga utvecklingen av jordens alla samhällen och ekosystem .

För att förverkliga dess fyra grundprinciper är det nödvändigt att uppnå:

II. EKOLOGISK INTEGRITET

5. Skydda och återställa dynamiken i de ekologiska systemen, med särskild hänsyn till den biologiska mångfalden och de naturliga livsbevarande processerna.

- a. Arbeta för hållbara lösningar vid exploateringsplaner på alla nivåer, med målet att hänsyn till bevarandet eller återställandet av den ekologiska miljön blir en integrerad del av allt utvecklingsarbete.
- b. Upprätthålla och beskydda viktiga naturresurser och biosfärer, inklusive urskog och marina områden, för att skydda jordens livsbevarande system, att bibehålla den biologiska mångfalden och ta vara på vårt naturarv.
- c. Främja förebyggande åtgärder för att rädda och bevara hotade arter och deras livsmiljöer.
- d. Kontrollera och eliminera icke-ursprungliga eller genetiskt modifierade organismer som är skadliga för ursprungsarterna och för miljön, samt förhindra utvecklingen av sådana skadliga organismer.
- e. Övervaka användningen av förnyelsebara resurser såsom vatten, jord, skogens och havens resurser så att den naturliga återbildningen inte hotas och att ekosystemen skyddas.
- f. Övervaka utvinningen av icke förnyelsebara resurser, som mineraler och fossila bränslen, så att den inte leder till utarmning och allvarlig skada på natur och mänsklig miljö.

6. Skydda miljön genom att i första hand förebygga skada och - när kunskapen är begränsad - välja det mest försiktiga handlingsalternativet.

- a. Vidta åtgärder för att undvika allvarliga eller oåterkalleliga miljöskador, även om den vetenskapliga kunskapen är ofullständig eller osäker.
- b. Lägga bevisbördan på den som påstår att en föreslagen åtgärd inte kommer att vålla någon betydande skada, och göra förslagsställaren ansvarig för miljöskador som eventuellt uppstår.
- c. Garantera att beslutsfattande utgår från de sammanlagda, långsiktiga, indirekta och globala konsekvenserna av mänskliga aktiviteter.
- d. Förhindra föroreningar av varje del av miljön och inte tillåta ansamling av radioaktiva, giftiga eller andra skadliga ämnen.

e. Sätta stopp för militära aktiviteter som skadar miljön.

7. Använda produktionsätt och konsumtionsmönster som tryggar jordens förmåga till återbildning, skyddar mänskliga rättigheter och främjar en god samhällsutveckling

- a. Minska åtgången samt återanvända och återvinna material som används i produktions- och konsumtionssystemen. Säkerställa att resterande avfall kan återföras i naturliga kretslopp.
- b. Vara återhållsamma och effektiva vid användning av energi och i ökad utsträckning använda förnyelsebara energikällor som sol och vind.
- c. Verka för utveckling och införande av miljövänlig teknologi samt en rättvis spridning av denna.
- d. Räkna in alla miljö- och sociala kostnader i priset för varor och tjänster, så att konsumenter lättare kan hitta de varor och tjänster som producerats med största hänsyn till samhälle och miljö.
- e. Garantera allmän tillgång till vård som gynnar god reproduktiv hälsa och säker reproduktion.
- f. Anamma en livsstil med tyngdpunkt på livskvalitet och ansvarsfullt utnyttjande av råvaror i en värld med begränsade tillgångar.

8. Satsa på forskning om ekologisk hållbarhet och främja fritt utbyte och allmän tillämpning av förvärvad kunskap.

- a. Stödja internationellt, vetenskapligt och teknologiskt samarbete om hållbarhet, särskilt med inriktning på utvecklingsländernas behov.
- b. Erkänna och bevara alla kulturers traditionsgrundade kunskap och andliga visdom, när denna bidrar till bevarande av miljön och till människors välbefinnande.
- c. Garantera att genetisk och annan information av avgörande betydelse för människors hälsa och för naturens mångfald förblir offentlig och tillgänglig för alla.

III. SOCIAL OCH EKONOMISK RÄTTVISA

9. Utrota fattigdom orsakad av etiska, sociala eller miljöförstörande faktorer.

- a. Säkra rätten till rent dricksvatten, ren luft, tillgång till föda, oförorenad mark, bostäder och goda sanitära förhållanden genom rättvis fördelning av nationella och internationella resurser.
- b. Stärka varje människa genom tillgång till den utbildning och de resurser som krävs för att uppnå en acceptabel försörjning enligt uthållighetens principer, samt erbjuda sociala trygghetsnät för den som inte kan försörja sig själv.
- c. Uppmärksamma de förbisedda, skydda de sårbara och hjälpa dem som lider nöd, samt ge dessa grupper möjlighet att utveckla sina förmågor och förverkliga sina mål.

10. Sörja för att ekonomiska aktiviteter och institutioner på alla nivåer främjar mänsklig utveckling på ett rättvist och hållbart sätt.

- a. Verka för en rättvis fördelning av välstånd inom och mellan nationer.
- b. Förstärka utvecklingsländernas intellektuella, finansiella, teknologiska och sociala resurser, samt befria dem från betungande utlandsskulder.
- c. Försäkra att all handel stödjer hållbar användning av resurser, tar hänsyn till miljöskydd och sker under goda arbetsvillkor.
- d. Kräva att multinationella företag och internationella finansaktörer uttryckligen verkar för samhällets bästa och tar ansvar för konsekvenserna av sina handlingar.

11. Erkänna könsens likaberättigande och inbördes rättvisa som en grundförutsättning för en hållbar utveckling och garantera allmän tillgång till utbildning, hälsovård och inkomstmöjligheter.

- a. Garantera mänskliga rättigheter för kvinnor och flickor och göra slut på allt våld mot dem.
- b. Arbeta för kvinnors aktiva deltagande inom alla områden i det ekonomiska, politiska, civila, sociala och kulturella livet som jämlika partners, beslutsfattare, maktbärande och likaberättigade.
- c. Stärka familjen som social enhet och skapa förutsättningar för trygghet och kärleksfull omsorg för dess medlemmar.

12. Upprätthålla alla människors rätt till en naturlig och social miljö som stödjer mänsklig värdighet, hälsa och välbefinnande, med särskild hänsyn till ursprungsbefolkningars och minoriteters rättigheter.

- a. Avskaffa alla former av diskriminering baserad på ras, hudfärg, kön, sexuell läggning, religion, språk eller nationellt, etniskt och socialt ursprung.
- b. Garantera ursprungsbefolkningars rätt till sin tro och kunskap, till sina landområden med tillhörande naturresurser och till att vidmakthålla sitt traditionella sätt att leva och försörja sig.
- c. Respektera och stödja unga människor och skapa förutsättningar för dem att vara delaktiga i arbetet med att skapa hållbara samhällen.
- d. Värna och vårda unika platser eller byggnader som har kulturellt och andligt värde.

IV. DEMOKRATI, ICKEVÅLD OCH FRED

13. Stärka demokratiska institutioner på alla nivåer, sörja för att politiskt ledarskap sker öppet och under ansvar, främja deltagande i beslutsprocesser och göra rättvisan tillgänglig för alla.

- a. Säkra alla människors rätt att i god tid få tydlig information om miljöfrågor och alla utvecklingsplaner och aktiviteter som kan beröra dem och deras intressen.
- b. Stödja det lokala, regionala och globala civilsamhället och främja ett meningsfullt deltagande i beslutsfattande för alla intresserade personer och organisationer.
- c. Försvara rätten till åsiktsfrihet, yttrandefrihet, mötesfrihet och föreningsliv.
- d. Skapa effektiva och lättillgängliga administrativa och politiskt oberoende rättsliga instanser, samt säkra rättigheten att inför domstol beivra vållandet av miljöskador eller hot om sådana.
- e. Eliminera korruption i alla offentliga och privata institutioner.
- f. Stärka lokalsamhällellas möjligheter till miljövård och utkräva ansvar för miljöskydd hos den myndighet som kan svara för det mest effektiva genomförandet.

14. Integrera de kunskaper, värderingar och färdigheter som behövs för en hållbar livsstil i all formell undervisning samt i det livslånga lärandet.

- a. Ge alla människor, speciellt barn och ungdomar, möjligheter till utbildning och bildning som ger dem kunskap att aktivt bidra till en hållbar utveckling.
- b. Vid sidan av naturvetenskapen även främja konst och humaniora som bidrag i forskningen och utbildningen om hållbar utveckling.
- c. Förstärka massmedias roll i medvetandegörandet av ekologiska och sociala utmaningar.
- d. Erkänna betydelsen av etisk och andlig utbildning för utvecklandet av en hållbar livsstil.

15. Behandla alla levande varelser med respekt och omtanke.

- a. Förhindra grymhet mot boskapsdjur, sällskapsdjur samt djur i våra djurparker, och skydda dem ifrån lidande.
- b. Skydda vilda djur från jakt-, fångst- eller fiskemetoder som vållar extremt, varaktigt och/eller onödigt lidande.
- c. Undvika eller minimera bifångster av icke avsedda arter vid jakt eller fiske.

16. Främja en kultur av tolerans, icke-våld och fred.

- a. Uppmuntra och stödja ömsesidig förståelse, solidaritet och samverkan mellan alla folk, inom och mellan länder.
- b. Förankra strategier för fredlig problemlösning vid konflikter om naturtillgångar och vid motsättningar på andra områden.
- c. Demilitarisera nationella säkerhetssystem till en icke-provocerande försvarsnivå och omvandla militära resurser för fredliga ändamål, inklusive återställande av den ekologiska jämvikten.
- d. Avskaffa kärnvapen, vapensystem för biologisk och kemisk krigföring samt övriga massförstörelsevapen.
- e. Garantera att mänskliga aktiviteter i rymden stödjer fred och miljöskydd.
- f. Inse att fred skapas genom ett balanserat och helhetsinriktat förhållningssätt till det egna jaget, till andra människor och kulturer, till annat liv, till Jorden och till det sammanhang vi alla är en del av.

VÄGEN FRAMFÖR OSS

Som aldrig tidigare i historien utmanar oss vårt gemensamma öde till förändring av vårt levnadssätt. Principerna för Earth Charter utgör ett löfte om denna förnyelse. För att infria detta löfte måste vi engagera oss i att följa och sprida Earth Charter, dess värderingar och dess mål.

Detta kräver att vi ändrar vår inställning och vårt synsätt i grunden. Det förutsätter en ny förståelse för det globala ömsesidiga beroendet och för det universella ansvaret. Vi måste utveckla och tillämpa visionen om en hållbar livsstil på det lokala, nationella, regionala och globala planet på ett kreativt sätt. Vår kulturella mångfald är ett dyrbart arv och olika kulturer kommer att utforma sina egna vägar att förverkliga visionen. Vi måste fördjupa och vidga den globala dialog som gav upphov till Earth Charter, eftersom vi har mycket att lära av det pågående gemensamma sökandet efter sanning och kunskap.

Livet innehåller ofta spänningar mellan viktiga värden. Det kan innebära svåra val, men det hindrar inte att vi måste hitta vägar att harmonisera olikhet och enhet, personlig frihet och det allmänna bästa, samt kortsiktiga mål och långsiktiga visioner. Varje individ, familj, organisation och samhälle spelar här en avgörande roll. Konstnärer och vetenskapsmän, andliga ledare, utbildningscentra, media, affärslivet, ideella och obundna organisationer och regeringar; alla uppmanas att delta i ett kreativt ledarskap. Samarbete mellan regering, civilsamhälle och näringsliv är nödvändigt för en effektiv omställning till ett hållbart samhälle.

För att bygga ett hållbart globalt samhälle måste världens länder förnya sina åtaganden till Förenta Nationerna, fullfölja sina skyldigheter i enlighet med gällande internationella överenskommelser, ge sitt aktiva stöd till förverkligandet av principerna i Earth Charter samt erkänna denna deklaration som ett internationellt och juridiskt bindande verktyg för miljö och utveckling.

Låt vår tid bli ihågkommen som den tid då den förnyade insikten om livets grundläggande förutsättningar ledde fram till gemensam handlingskraft för en hållbar utveckling med förnyade insatser för fred och rättvisa samt en glädjefylld hyllning till allt liv.